

Justiitsministeerium

Teie 04.05.2023 nr 8-1/3208

Meie 09.05.2023 nr 1-10.1/173

Arvamus perekonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo

Eesti Kirikute Nõukogule (EKN) on 4. mail k.a saadetud arvamuse avaldamiseks perekonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (edaspidi *Eelnõu*). Arvamuse esitamise tähtaeg on täna, 9. mail. Seega jäi arvamuse kujundamiseks aega vaid kolm tööpäeva.

1. Eelnõu koostamisel ja algatamisel ei ole järgitud õigusaktidest tulenevaid nõudeid ja hea õigusloome tavasid

Mitmed dokumendid reguleerivad õigusaktide koostamise korda, asjassepuutuvate sihtrühmade kaasamist aruteludesse ja konsultatsioonide tähtaegasid. EKN, ühendades liikmetena kirikuid ja koguduste liite, kellel on omad sajandite jooksul väljakujunenud seisukohad abielu ja perekonna küsimustes, millised on läbi aegade kujundanud ka Eesti ühiskonna arusaamasid abielu ja perekonna tähendusest, on vaieldamatult Eelnõu reguleerimisalasse puutuv sihtrühm/institutsioon.

Nimetagem siinjuures eelpoolnimetatud dokumentidest järgnevaid:

a) Õigusloomepoliitika põhialused aastani 2030 (Riigikogu 12.11.2020 otsus).

12.1. Vabariigi Valitsuse algatatava seaduseelnõu väljatöötamise eel koostab Vabariigi Valitsus sisulise poliitikadokumendina sekkumise vajalikkust põhjendava väljatöötamiskavatsuse.

12.1.2. Väljatöötamiskavatsus esitatakse avalikule arutelule ja teadmiseks Riigikogule.

12.1.3. Vabariigi Valitsus võib jätta väljatöötamiskavatsuse koostamata järgmistel juhtudel:

1) Euroopa Liidu õiguse rakendamine, kui sellega kaasnev mõju on juba hinnatud;

- 2) välislepingu menetlemine;
- 3) iga-aastase riigieelarve seaduse menetlemine;
- 4) eelnõuga ei kaasne olulist õiguslikku muudatust või muud olulist mõju;
- 5) eelnõu menetlus peab põhjendatult olema kiireloomuline.

Kuivõrd Eelnõuga kaasneb oluline õiguslik muudatus ning Eelnõu abielu puudutav osa ei ole kindlasti kiireloomuline, on Eelnõu väljatöötamiskavatsuse koostamata jätmine täielikult põhjendamatu ning seega vastuolus Õigusloomepoliitika põhialustega.

12.2. Regulaatsioonist mõjutatud isikutega arutatakse eelnõu põhilahendusi võimalikult varases menetlusetapis.

Nagu eelpool nimetatud, on usulised ühendused ja kristlaskond vaieldamatult regulaatsioonist mõjutatud isikud. Riigi kohustus on tagada erinevate asjassepuutuvate ühenduste võrdne kohtlemine. Nii nagu Eelnõu seletuskirjast ja meedias avaldatust nähtub, on Eelnõu koostamise protsessi olnud kaasatud küll erinevad LGBT+ ühendused, kuid aruteludesse, kas üldse selline Eelnõu tuleks koostada, ei ole olnud kaasatud usulised ühendused. Seega ei ole meie hinnangul eelpoolnimetatud Õigusloomepoliitika põhialuste punkti järgitud ei tasakaalustatuse seisukohalt ega usuliste ühenduste puhul ka võimalikult varase kaasamise seisukohalt.

b) Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri (HÕNTE; Vabariigi Valitsuse 22.12.2011 määrus nr 180).

Selle määruse § 1 puudutab eelnõu väljatöötamiskavatsust ja kontseptsiooni.

Väljatöötamiskavatsust puudutav kattub Õigusloomepoliitika põhialustes kirjapanduga; määruse § 1 lg 3 sätestab aga: „*Kui kavandatava seaduseelnõu sisul on Eesti õiguskorras põhimõtteline tähendus, koostab asjaomane ministeerium pärast väljatöötamiskavatsuse kooskõlastamist ja enne seaduseelnõu normide kujundamist eelnõu õiguslikke valikuid kajastava kontseptsiooni.*“

„*Väljatöötamiskavatsuse, kontseptsiooni ja seaduseelnõu ettevalmistamiseks huvirühmade ja avalikkuse kaasamine ning kooskõlastamine toimub reglemendis sätestatu ja reglemendi § 4 lõike 2 alusel kehtestatud kaasamise hea tava korras.*“ (§ 1 lg 5)

Nimetatud määrusest nähtub, et sedavõrd põhimõttelises küsimuses tuleks kindlasti pärast eelnõu väljatöötamiskavatsust koostada ka kontseptsioon, mille aruteludesse tuleks samuti kaasata huvirühmad ja avalikkus.

c) Vabariigi Valitsuse reglement (Vabariigi Valitsuse 13.01.2011 määrus nr 10).

§ 4 lg 2: *Eelnõu või muu küsimuse ettevalmistamiseks kaasatakse asjassepuutuvad huvirühmad vastavalt kaasamise heale tavale, mille kinnitab Vabariigi Valitsus.*

§ 7 lg 1: *Eelnõu või muu küsimuse kooskõlastamiseks antakse piisav tähtaeg, mis on vajalik asja sisuliseks läbivaatamiseks. Eelnõu või muu küsimus kooskõlastatakse või jäetakse põhjendatult kooskõlastamata üldjuhul viieteistkümne tööpäeva jooksul. Põhjendatud juhtudel võib kooskõlastamiseks esitaja poolt või kooskõlastaja taotlusel tähtaega muuta.*

Olgugi huvirühmade puhul tegemist mitte kooskõlastamise, vaid arvamuse avaldamisega, on tavapäraselt lähtunud ühetaolistest tähtaegadest. Väljatöötamiskavatsuste ja kontseptsioonide puhul on tähtajad olnud ka kindlasti pikemad. Arvestades asjaolu, et Eelnõu maht on 50 lk ja seletuskirja maht 124 lk, muudetakse kokku 80 seadust ning Eelnõu reguleerimisalas on väga põhimõttelised

küsimused, ei ole arvamuse andmiseks antud tähtaeg – kolm tööpäeva – kindlasti piisav ega vastavuses Vabariigi Valitsuse replemendiga.

d) Kaasamise hea tava (avaldatud Riigikantselei veebilehel).

Selles dokumendis on rida punkte, milledele võiks viidata, kuid siinjuures tooksime esile:

1.3. Kaasamist rakendatakse selliste poliitikaalgatuste väljatöötamisel, millel on arvestatav mõju huvirühmadele või mis mõjutavad kogu ühiskonda. Juhindutakse põhimõttest, et mida suurema mõjuga on otsus, seda suurem peaks olema osalemisvõimalus.

2.2. Valitsusasutus selgitab välja huvirühmad, keda väljatöötatav otsus mõjutab. Huvirühmaks võib olla nii füüsiliste isikute kogum kui ka juriidiline isik või mitteformaalne ühendus, keda kavandatav otsus võib mõjutada, kes osalevad otsuse rakendamisel või kellel on selgelt väljendatud huvid otsustatavas valdkonnas. Kaasamisel on oluline tagada huvide tasakaalustatud esindatus.

4.1. Eelnõude väljatöötamise käigus konsulteerib valitsusasutus huvirühmade ja avalikkusega võimalikult varajases menetlusetapis ja kogu protsessi vältel. Avalik konsultatsioon tuleb igal juhul läbi viia kahes menetlusetapis: siis, kui eelnõu väljatöötamiseks alles taotletakse mandaati, ning siis, kui eelnõu on juba välja töötatud.

4.6. Kaasatavatele võimaldatakse piisavalt aega tagasiside andmiseks. Avalik konsulteerimine kestab neli nädalat. Põhjendatud juhtudel võib konsulteerimise kestust lühendada. Konsulteerimise kestust pikendatakse väga mahuka otsuse eelnõu puhul või muudel põhjendatud juhtudel.

Ei ole järgitud mitmeid punkte ei ülalnimetatutest ega ka laiemalt kaasamise head tava.

2. Eelnõu koostamisel ja algatamisel ei ole järgitud nii Vabariigi Valitsuse kui Justiitsministeeriumi tasandil Eesti Kirikute Nõukoguga kokkulepitut

2.1. Vabariigi Valitsuse ja EKNi ühishuvide protokoll (17.10.2002) ühe aluspõhimõttena on osapooled märkinud: „rahvuse ja riigi tulevik sõltub suurel määral järeltuleva põlvkonna kvaliteedist, mistõttu peab ka oikumeenilises tegevuses pühendama perekonnaga seonduvale temaatikale ning noortetööle väärilist tähelepanu.“

2.2. Justiitsministeeriumi ja EKNi koostöökokkulepe (15.02.2019) sõlmiti eelpoolnimetatud ühishuvide protokollis fikseeritu rakendamiseks. Koostöökokkuleppe p 2.2.2 kohaselt „Ministeerium kaasab EKN-i esindajaid kõigi selliste õigusaktide või strateegiadokumentide eelnõude väljatöötamisse ja menetlemisse, mis puudutavad usuvabadust, usuliste ühenduste tegevust, teisi Leppe punktis 2.1 nimetatud koostöövaldkondi või avaliku õiguse, eraõiguse või karistusõiguse regulatsioone, kui need seonduvad usuliste ühendustega (nt perekonnaõigus, ühinguõigus).“

Olgugi et perekonnaõigus on selles koostöökokkuleppes eraldi nimetatud, ei ole EKN olnud sellesse menetlusse Eelnõu väljatöötamise arutelude etapis kaasatud.

Nimetame ühtlasi seda, et EKN on küll kümnet kirikut ja koguduste liitu ühendav organisatsioon, kuid nendest igähte kuulub omakorda väga suur hulk inimesi

(enamuses tuhandeid, osadesse kümneid ja mõnesse isegi enam kui sada tuhat liiget). Seetõttu oleks olnud ootuspärane, kui Eelnõu algatajad oleksid küsinud eraldi ka erinevate kirikute ja koguduste liitude arvamusi või kaasanud neid Eelnõu väljatöötamisse, nii nagu on reaalselt kaasatud ju mitmeid neid mittetulundusühinguid ja sihtasutusi, kes Eelnõus sisalduvat on avalikult toetanud, või pöördunud nende poole arvamuse saamiseks.

Eelnõu ei ole saadetud arvamuse andmiseks aga ka EKN-i mittekuuluvatele kristlikele usulistele ühendustele (nt Eesti Vanausuliste Koguduste Liit, Eesti Evangeelsete ja Vabakoguduste Liit) ja olulistele mittekristlikele usulistele ühendustele (nt Eesti Juudiusu Kogudus, Eesti Islami Kogudus). Samas on ju teada, et nimetatutel on väga selged seisukohad ka abielu ja perekonnaga seotud küsimustes.

3. Eelnõu seletuskirjas nimetatud kiireloomulisus ei ole põhjendatud

Eelnõu seletuskirjas (lk 15-16) on märgitud, et „Eelnõu jaoks ei ole koostatud eelnevalt väljatöötamiskavatsust, sest eelnõu menetlus on põhjendatult kiireloomuline hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (HÕNTE) § 1 lg 2 p 1 mõttes. Eelnõu kiireloomulisus tuleneb poliitilisest valikust. Eesti Reformierakond, Erakond Eesti 200 ja Sotsiaaldemokraatlik Erakond sõlmisid 10. aprillil 2023 koalitsioonileppe ehk valitsusliidu programmi aastateks 2023–2027. Koalitsioonilepingu justiitsküsimuste p- des 24 ja 25 otsustati muuta perekonnaseadust selliselt, et abielu sõlmitakse kahe täiskasvanud inimese vahel ning võtta vastu kooseluseaduse rakendamiseks vajalikud seadusemuudatused esimesel võimalusel.“

Juhime tähelepanu, et sõnad „esimesel võimalusel“ koalitsioonileppes ei sisaldu ning seetõttu puudub argumendil, miks jäeti koostamata eelnõu väljatöötamiskavatsus, igasugune alus.

Ühtlasi on selge, et sedavõrd ühiskonda polariseerivas küsimuses, mis kindlasti vajab laiapindset arutelu, ei saa kiireloomulisust põhjendada pelgalt koalitsioonileppega. Kõigist käesoleva arvamuse punktis 1 nimetatud dokumentidest tuleneb alus põhjalikuks aruteluks ja kaasamiseks, mis kätkeb eneses mitte ainult eelnõu väljatöötamiskavatsuse, vaid ka kontseptsiooni koostamise kohustust.

4. Abielu regulatsiooni muutmine ja kooseluseaduse rakendamine ühe eelnõu raames ei ole põhjendatud ega asjakohane

Eelnõu väljatöötamise alustena on nimetatud koalitsioonilepingu p 24 ja 25, milledest esimesest tulenevalt on soov muuta perekonnaseadust selliselt, et abielu sõlmitakse kahe täiskasvanud inimese vahel, ning teisest tulenevalt soovitakse vastu võtta kooseluseaduse rakendusaktid.

Need ongi kaks sisuliselt täiesti erinevat ning kaks väga erineva põhimõttelise kaaluga teemat, millede üle tuleks ühiskonnas selgelt ka arutleda eraldi. Koalitsioonilepingust ei nähtu, et neid küsimusi tuleks lahendada ühe eelnõu raames. Ühtse eelnõu väljatöötamise põhjendusena nimetatu, et need teemad on omavahel seotud, ei ole

sisuliselt asjakohane. Sätted, mis võimaldavad registreeritud kooselult minna üle abielule, ei ole samaväärsed põhimõttelise valikuga, milline on ja kelle vahel üldse Eesti õigusruumis sõlmitakse abielu.

Sellest tulenevalt on EKNi ettepanek, et kui soovitakse ühiskonnas laiemalt nende koalitsioonileppes nimetatud kahe punkti üle arutleda, siis peavad abielu mõiste muutmise ja kooseluseaduse rakendamise teemad olema kindlasti ka õiguslikult teineteisest selgelt eraldatud ning ei tohiks sisalduda samas eelnõu väljatöötamiskavatsuses, kontseptsioonis või eelnõus.

5. Abielu mõiste muutmise vajab põhiseaduse § 27 kontekstis põhjalikku õigusanalüüsi

Rahvahääletusel vastu võetud PS § 27 lg-st 1 (ja ka järgnevatest lõigetest) tuleneb arusaam perekonna õiguslikust tähendusest. Lõike 1 kohaselt „Perekond rahva püsimise ja kasvamise ning ühiskonna alusena on riigi kaitse all.“

PS kommenteeritud väljaannetes (nt 2008.a ilmunud väljaanne) on eelpoolnimetatud lõiget kommenteerides kirjutatud (lk 298): „Abielu all, mille kaitse tagavad PS § 27 lg 1 ja EIÕK art 12, peetakse silmas traditsioonilist, mehe ja naise abielu.“ On tõsi, et mõnedes hilisemates kommenteeritud väljaannetes on seda lõiget selgitatud ka teistsuguses sõnastuses.

Siiski, PS kommentaatorid on lähtunud teatud õiguslikust analüüsist ja õiguslikest põhjendustest ning peamine küsimus on, mida PS rahvahääletusel ikkagi § 27 sisustamisel võidi silmas pidada. Ei ole lõpuni arusaadav, kuidas PS kommentaarid ja tõlgendused PS § 27 lg 1 selgitamise küsimustes saavad ajas muutuda, kuna algselt oli selle sätte vastuvõtmisel ikkagi määrav ju kindlasti see, kuidas hääletajad rahvahääletusel sellest sättest aru said. Eeldada võib, et kuna 1992.a kehtinud perekonnaõigus nägi ette vaid abielu mehe ja naise vahel ning tollal puudusid arutelud ja ettepanekud abielu mõiste sisustamiseks mingil teisel viisil, siis lähtusid nii PS koostajad kui selle üle hääletajad justnimelt sellistest abielu ja perekonna käsitlustest, mis tollal kehtisid. Nagu Eelnõu seletuskirjas (lk 4) on esile toodud, oli esimeseks riigiks, kus samasooliste abielud seadustati, Holland 2001. aastal, mis toimus tervelt üheksa aastat hiljem Eesti põhiseaduse rahvahääletusest. Puudub alus järeldada, et rahva tahe PS § 27 õiguslikuks sisustamiseks on võrreldes 1992. a-ga praeguseks muutunud.

Peame oluliseks erapooletu õigusanalüüsi koostamist, kas ilma rahvahääletuseta või põhiseadust muutmata on võimalik kehtivat abielu mõistet (et abielu sõlmitakse ühe mehe ja ühe naise vahel) õiguslikult muuta.

6. Mõiste „abieluvõrdsus“ kasutamine ei ole sisult korrektne

Eelnõu seletuskirja esimesteks lauseteks (lk 1) on: „Eelnõuga kehtestatakse abieluvõrdsus. Eelnõu järgi saavad abielu sõlmida kaks täisealist füüsilist isikut, sõltumata nende soost.“

Seletuskirja 4. osas „Eelnõu terminoloogia“ ei ole mõistet „abieluvõrdsus“ käsitletud. Tõepoolest ei sisaldu see mõiste küll Eelnõus, küll aga seletuskirjas ning sellisena on see kindlasti eksitav ja põhiseaduse (PS) § 27 kontekstis segadust tekitav. Nimelt sisaldub PS §-s 27 lg 2 „Abikaasad on võrdõiguslikud.“ Siiani ongi abieluvõrdsust nähtud pigem selles tähenduses, mitte aga sellises, kuidas Eelnõu püüab seda mõistet sisustada.

Seetõttu peame oluliseks, et õigusloomes või selle selgitamisel ei võetaks kasutusele selliseid mõisteid, mis võiksid tekitada segadust juba kasutusel olevate mõistete või arusaamade kontekstis.

7. EKN ei toeta samasooliste isikute kooselu riiklikku tunnustamist abieluna

Nii nagu märkisime oma arvamustes [2012. aastal kooseluseaduse eelnõu kontseptsiooni](#) ja [2014. aastal kooseluseaduse eelnõu puhul](#) samasooliste isikute kooselu kohta, märgime praeguse Eelnõuga seonduvalt, et EKN ei toeta samasooliste isikute kooselu riiklikku tunnustamist abieluna. Abielu on Pühakirja alusel määratletud kui ühe mehe ja ühe naise vaheline liit, mis on perekonna alusena eelduseks Eesti rahva säilimiseks läbi aegade.

EKN taunib loodava õigusliku regulatsiooni kaudu ühiskonnas levivat homoseksuaalsuse heakskiitmist ja propageerimist. Samas ei nõustu EKN end homoseksuaalidena määratlenud inimeste eristamisega selleks, et neid põlgusega kohelda, häbimärgistada või mingil muul moel diskrimineerida. Olles loodud Jumala näo järgi kuulub kõigile inimestele nii jumalik armastusväärus kui inimlik väärikus, sõltumata kellegi pühadusest või patusest. Piibel õpetab pattu taunima, ent patusele armastust osutama.

8. Mõjude hindamine, mis puudutab samasoolise paaride lapsendatud lapsi, ei ole seletuskirjas piisav

Eelnõu näeb ette väga olulisi muudatusi lapsendamises ning nende sätete üksikasjalikum analüüs vajaks palju enam aega, kui antud Eelnõu suhtes arvamuse kujundamiseks on antud.

Siiski saab Eelnõu seletuskirjaga tutvudes märkida juba praegu, et seletuskirjas olev mõjude hindamine on nendes küsimustes, mis puudutavad samasooliste paaride poolt lapsendatud lapsi (eeskätt sotsiaalsest aspektist), ebapiisav. Peame silmas seda, et teiste riikide praktikas, kus samasooliste paaride (nii kooselus kui abielus olevate) poolt on lapsendamine võimalik, on kindlasti viidud läbi ka asjakohaseid küsitlusi ja uuringuid ning on olemas täpsemat statistikat erinevate psühholoogiliste, enesehinnanguliste jt sotsiaalsete näitajate lõikes, mis puudutavad nende laste heaolu, valikuid, teiste inimeste poolset ja enesehinnangut jms. Kooseluseaduse eelnõu menetlemise käigus (sh õiguskomisjoni avalikul istungil Riigikogus) pöörati lastepsühholoogide jt spetsialistide poolt nendele väga tundlikele küsimustele põhjalikku tähelepanu.

Leiame, et teistes riikides samasooliste paaride poolt toimunud lapsendamiste praktika ning spetsialistide erapooletud hinnangud ja uuringute kokkuvõtted peaksid kindlasti kuuluma Eelnõu seletuskirjas oleva mõjuanalüüsi koosseisu.

Ühtlasi tuletame meelde EKN-i küsimusi [pöördumises Riigikogule 2014. aastal](#) toimunud kooseluseaduse eelnõu menetlemise käigus. Palusime nendele küsimustele tõendus põhiseid vastuseid, milliseid me aga paraku ei saanud. Küsimused on aga sisuliselt aktuaalsed ka praeguse eelnõuga seonduvalt ning sõna „kooseluseadus“ võib asendada sõnadega „perekonaseaduse muudatused“:

„Kuidas mõjutab kooseluseaduse vastuvõtmine lapsi? Mis tagab, et lapsi ei instrumentaliseerita, näiteks Eestis kriminaliseeritud, ent välismaal raha eest teostatava surrogaatemadusteenuse ärakasutamisel? Kui samasoolised saavad õiguse lapsendada üksteise lapsi, kuidas seatakse siis esikohale laste huvid, nagu sätestab ÜRO Lapse õiguste konventsioon? Kes ja kuidas saab kaitsta või võõrandada samasooliste kooselus kasvavate laste õigust säilitada loomulikud sidemed nii oma ema kui isaga? Kas ja kuidas saavad reguleeritud ja tagatud laste õigused samasooliste peresüsteemis sündivate ja kasvavate laste elus?“

9. Eelnõu vastuvõtmisest tulenevad tagajärjed usu- ja veendumusvabaduse realiseerimisele

Nii nagu üheksa aastat tagasi kooseluseaduse puhul, märgitakse praeguse Eelnõu kommukeerimisel ja toetamisel tihtilugu, et „nende muudatustega ei võeta ju kellelki midagi ära“ ja „kellegi traditsiooniline perekond/abielu ei ole ju kuidagi ohus“. Sellised väited ei vasta kuidagimoodi tõele, kui asetada see usu- ja veendumusvabaduse konteksti, mis kätkeb eneses õiguse ja vabaduse väljendada usutunnistusest tulenevaid seisukohti, mis võivad olla teatud küsimustes (nt abielu, perekond, sotsiaaleetilised teemad) teistsugused kui nt Eelnõus sisalduv lähenemine perekonnaelule.

Vaatame tõsise murega, kuidas paralleelselt Eelnõuga käivad ettevalmistused nii võrdse kohtlemise seaduse kui karistusseadustiku muutmiseks, kus senised sätted, mis on taganud mh usu- ja veendumusvabaduse realiseerimise, soovitakse ära muuta.

Kordame ka siinjuures neid küsimusi, mis, nagu käesoleva arvamuse eelmises punktis toodud, [saatsime Riigikogule seonduvalt kooseluseadusega](#), kus taas võib asendada nendes küsimustes viitamise kooseluseadusele viitamisega abielu mõistet puudutavatele muudatustele:

„Mil moel muudab kooseluseaduse vastuvõtmine inimväärikuse ja kodanike põhiseaduslike õigustega seotud mõtte-, sõna-, usu- ning veendumuste omamise ja levitamise vabadust? Kas ja kuidas kavatakse ära hoida sallimatuse levikut n.ö vanamoeliselt abielu- ja perekonnasuhteid käsitlevate kodanike enamuse suhtes n.ö ultramoodsat kooselu ja peremudelit kehtestava vähemuse poolt, näiteks perekonda puudutava sõnavabaduse vaieldavuse või poliitkorrektse tsensuuri pealesurumise olukorras? Mida ja kuidas peaks muutma erinevate spetsialistide ettevalmistamisel ja professionaalses tegevuses, kui samasooliste kooselu ja sellest lähtuv peremudel saab poliitkorrektselt ning juriidiliselt sarnase staatuse mehe ja naise vahelisel abielusuhtel

rajanenud perekonnaga, et lasteaednikke, õpetajaid, sotsiaalpedagooge, psühholooge, kaplaneid, vaimulikke, aga ka ettevõtjaid, juriste, notareid, arste ja mis tahes ühiskonnategelasi ei saaks süüdistada kellegi ebavõrdses kohtlemises?“

Kokkuvõtlikult –

Eesti Kirikute Nõukogu ei nõustu perekonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga.

Nagu märgitud, ei ole selle algatamine kooskõlas nende õigusaktide ja tavadega, kuidas sedavõrd olulise tähtsusega eelnõusid tuleb koostada ja algatada.

Juhul kui Justiitsministeerium siiski soovib jätkuvalt Eelnõus sisalduvaid teemasid tõstatada, tuleks esmalt lahutada selles abielu mõistet puudutav osa ning kooseluseaduse rakendamist puudutav osa, esitades mõlemad põhjalikumale ja laiemale arutelule ühiskonnas, kusjuures kindlasti on oluline seonduvalt abielu mõiste muutmise koostada üksikasjalik õigusanalüüs põhiseaduse § 27 sisustamise kontekstis, hindamaks rahvahääletuse vajalikkust kõnealuses küsimuses.

Lugupidamisega

Eesti Kirikute Nõukogu juhatuse liikmed

/allkirjastatud digitaalselt/

Peapiiskop Urmas Viilma
Eesti Kirikute Nõukogu president

/allkirjastatud digitaalselt/

Piiskop Philippe Jourdan
Eesti Kirikute Nõukogu asepresident

/allkirjastatud digitaalselt/

Pastor Erki Tamm
Eesti Kirikute Nõukogu asepresident